

Στα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς υπό απειλή η Οδησσός - Τι λέει η UNESCO για την Αγιά Σοφιά και μνημεία στο Κόσοβο

/ [Επικαιρότητα](#)

«Η Οδησσός, μια ελεύθερη πόλη, μια παγκόσμια πόλη, ένα θρυλικό λιμάνι που άφησε το στίγμα του στον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία και τις τέχνες, τίθεται υπό την ενισχυμένη προστασία της διεθνούς κοινότητας. Ενώ ο πόλεμος συνεχίζεται, αυτή η εγγραφή ενσαρκώνει τη συλλογική μας αποφασιστικότητα να διασφαλίσουμε ότι αυτή η πόλη, η οποία ανέκαθεν ξεπερνούσε τις παγκόσμιες ανατροπές, θα διαφυλαχθεί από περαιτέρω καταστροφή».

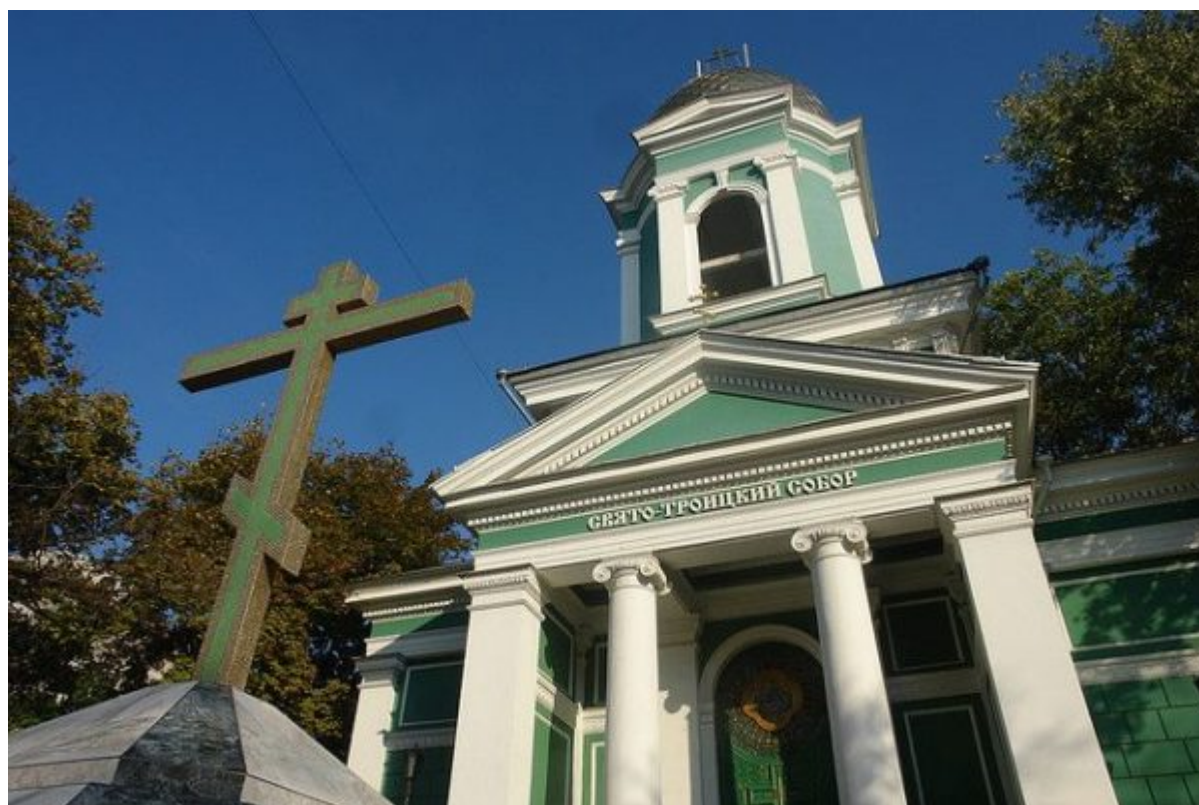
- Της Δέσποινας Σωτηρίου

Με αυτά τα λόγια η **Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Audrey Azoulay** καλωσόρισε την απόφαση να περιληφθεί η **Οδησσός** στα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς της **UNESCO**, που βρίσκονται σε κίνδυνο. Η απόφαση αυτή, έγινε δεκτή με ικανοποίηση από την **Ουκρανία** και έντονες αντιδράσεις από τη **Ρωσία**.

Η απόφαση

Σύμφωνα με τους όρους της **Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς**, τα 194 Κράτη Μέρη της Σύμβασης δεσμεύονται να μην προβούν σε σκόπιμα μέτρα που μπορεί να βλάψουν άμεσα ή έμμεσα τον τόπο παγκόσμιας κληρονομιάς και να βοηθήσουν στην προστασία του.

Το Ιστορικό Κέντρο της **Οδησσού** έχει εγγραφεί στον **Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς** σε κίνδυνο, γεγονός που του δίνει πρόσβαση σε ενισχυμένη τεχνική και οικονομική διεθνή βοήθεια, την οποία μπορεί να ζητήσει η **Ουκρανία** για να διασφαλίσει την προστασία της ιδιοκτησίας και, εάν χρειαστεί, να βοηθήσει στην αποκατάστασή του.

Η Ελληνική εκκλησία της Αγίας Τριάδος στην Οδησσό

Επισπεύδουσα διαδικασία λόγω του πολέμου

Λόγω των απειλών για την πόλη από την αρχή του πολέμου, η **Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς** χρησιμοποίησε μια επείγουσα διαδικασία που προβλέπεται στις Επιχειρησιακές Κατευθυντήριες Γραμμές της **Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς**. Ήδη από το καλοκαίρι του 2022, η **UNESCO** συνέδεσε διεθνείς εμπειρογνώμονες με Ουκρανούς εμπειρογνώμονες για να προετοιμάσουν την υποψηφιότητα, με την υποστήριξη της **Ιταλίας** και της **Ελλάδας**.

Ο **Πρόεδρος της Ουκρανίας Ζελένσκι** έκανε επίσημη την υποβολή τον Οκτώβριο του 2022, σε μια διαδικτυακή ομιλία στην **UNESCO**. Οι φορείς αξιολόγησης εξέτασαν την υποψηφιότητα τις επόμενες εβδομάδες, επιτρέποντας την επανεξέταση στην έκτακτη **Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς** αυτής της εβδομάδας στο **Παρίσι**.

Προετοιμασίες στο κέντρο της Οδησού για πιθανή Ρωσική επίθεση (AP Photo/Petros Giannakouris)

Η UNESCO αναπτύσσει μέτρα έκτακτης ανάγκης στο έδαφος

Τους τελευταίους μήνες, παράλληλα με τη διαδικασία εγγραφής του Ιστορικού

Κέντρου της **Οδησσοῦ** στον **Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς**, η **UNESCO** εφάρμοσε έκτακτα μέτρα επί τόπου για να βοηθήσει στην προστασία του χώρου.

Η **UNESCO** έχει διασφαλίσει συγκεκριμένα τις επισκευές των ζημιών που προκλήθηκαν στο **Μουσείο Καλών Τεχνών** της **Οδησσοῦ** και στο **Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης** της **Οδησσοῦ** από την αρχή του πολέμου. Ο Οργανισμός παρείχε επίσης εξοπλισμό για την ψηφιοποίηση σχεδόν 1.000 έργων τέχνης και της συλλογής ντοκιμαντέρ των Κρατικών Αρχείων της **Οδησσοῦ**. Παραδόθηκε επίσης εξοπλισμός για την προστασία των κτιρίων καθώς και των υπαίθριων έργων τέχνης.

Αυτά τα μέτρα αποτελούν μέρος του συνολικού σχεδίου δράσης της **UNESCO** στην **Ουκρανία**, η οποία έχει ήδη κινητοποιήσει περισσότερα από 18 εκατομμύρια δολάρια για την εκπαίδευση, την επιστήμη, τον πολιτισμό και την ενημέρωση.

Η Αγία Σοφία

Στην λίστα με τα μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και Ιστορικές περιοχές της **Κωνσταντινούπολης**: Με τη στρατηγική της θέση στη χερσόνησο του **Βοσπόρου** μεταξύ των **Βαλκανίων** και της **Ανατολίας**, της **Μαύρης Θάλασσας** και της **Μεσογείου**, η **Κωνσταντινούπολη** έχει συνδεθεί με μεγάλα πολιτικά, θρησκευτικά και καλλιτεχνικά γεγονότα για περισσότερα από 2.000 χρόνια.

Τονίζεται ωστόσο ότι πολλά μνημεία, μεταξύ των οποίων και η **Αγία Σοφία** απειλούνται από την πίεση του πληθυσμού, τη βιομηχανική ρύπανση και την ανεξέλεγκτη αστικοποίηση.

Η Αγία Σοφία

Μνημεία στο Κοσσυφοπέδιο

Αξιοσημείωτη είναι και η αναφορά σε βυζαντινά μνημεία στο **Κοσσυφοπέδιο**, και ειδικότερα για «τέσσερα οικοδομήματα που αντικατοπτρίζουν τα κορυφαία σημεία του βυζαντινού εκκλησιαστικού πολιτισμού, με το ξεχωριστό στυλ τοιχογραφίας, που αναπτύχθηκε στα Βαλκάνια μεταξύ του 13ου και του 17ου αιώνα».

Η Ιερά Μονή Βίσοκι Ντέτσани

Η **UNESCO** κάνει ιδιαίτερη αναφορά στο **μοναστήρι του Ντέτσани** που χτίστηκε στα μέσα του 14ου αιώνα, το **Πατριαρχικό μοναστήρι του Ιπεκίου (Πετς)** αλλά και τις μοναδικές αγιογραφίες του 13ου αιώνα της **εκκλησίας των Αγίων Αποστόλων**.

Η Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Ιπεκίου (Πετς)

Αναφέρεται επίσης στις τοιχογραφίες των αρχών του 14ου αιώνα στην **εκκλησία της Παναγίας της Ljevisa**.

Τοιχογραφίες των αρχών του 14ου αιώνα στην εκκλησία της Παναγίας της Ljevisa